

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему: **РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ПУБЛІЧНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ
ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ**

Виконав: здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти групи бзУА
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»
освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування»

Биченко Л. К.

(прізвище та ініціали)

Керівник

Козакова Л.О.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький 2025 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра державного управління і місцевого самоврядування
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
державного управління і
місцевого самоврядування
Вікторія Філіппова
“ _____ ” _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА
Биченко Людмили Костянтинівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Реалізація принципу публічності в діяльності органів публічної влади
керівник роботи Козакова Лідія Олександрівна, к. філол. н., доцент.
затверджена наказом закладу вищої освіти від 16.09.2025 р. № 435-с
2. Строк подання студентом роботи грудень 2025 року
3. Вихідні дані до роботи законодавчі та нормативні документи, підручники, посібники, наукові статті, монографії, мережа Інтернет, дані Державної служби статистики України
4. Зміст кваліфікаційної роботи магістра (перелік питань, які потрібно розробити) Теоретико-правові засади принципу публічності в діяльності органів публічної влади. Аналіз реалізації принципу публічності в діяльності органів публічної влади в Україні. Напрями удосконалення реалізації принципу публічності в діяльності органів публічної влади.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
Робота містить 1 таблицю та 5 рисунків

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>Консультант з написання I-III розділів</i>	<i>Лідія КОЗАКОВА, доцент</i>	<i>16.09.2025 р</i>	
<i>Консультант з нормоконтролю</i>	<i>Наталія КРЕТОВА, провідний фахівець</i>		

7. Дата видачі завдання 16.09.2025 р

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	<i>16.09.2025-19.09.2025</i>	<i>Виконано</i>
2.	Складання і затвердження плану роботи	<i>20.09.2025-24.09.2025</i>	<i>Виконано</i>
3.	Написання I розділу	<i>25.09.2025-14.10.2025</i>	<i>Виконано</i>
4.	Написання II розділу	<i>15.10.2025-28.10.2025</i>	<i>Виконано</i>
5.	Написання III розділу	<i>29.10.2025-16.11.2025</i>	<i>Виконано</i>
6.	Формулювання висновків за темою дослідження	<i>17.11.2025-23.11.2025</i>	<i>Виконано</i>
7.	Оформлення роботи	<i>24.11.2025-26.11.2025</i>	<i>Виконано</i>
8.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	<i>27.11.2025-07.12.2025</i>	<i>Виконано</i>
9.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	<i>08.12.2025</i>	<i>Виконано</i>
10.	Захист роботи в ЕК		

Здобувач _____ Людмила Биченко
(підпис) (ім'я та прізвище)

Керівник роботи _____ Лідія КОЗАКОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Анотації кваліфікаційної роботи магістра

Биченко Л. К. Реалізація принципу публічності в діяльності органів публічної влади – Рукопис. Кваліфікаційна робота магістра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Херсонський національний технічний університет. Хмельницький, 2025.

В кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні, нормативно-правові, інституційні та практичні засади реалізації принципу публічності в діяльності органів публічної влади України. У роботі розкрито сутність принципу публічності, його місце в системі демократичного врядування та публічної політики, а також взаємозв'язок із категоріями відкритості, доступності інформації, участі громадян та контролю. В роботі розкрито практичні механізми реалізації публічності: доступ до інформації, відкриті дані, електронні сервіси, ProZorro, «Є-Data», платформа «Дія», діяльність ЦНАПів, участь громадян через консультації, петиції, громадський бюджет, громадську експертизу та парламентський контроль. В роботі обґрунтовано напрями вдосконалення механізмів реалізації принципу публічності, зокрема модернізацію законодавства, розвиток цифрових інструментів відкритого врядування, посилення інституційної спроможності, удосконалення системи публічних консультацій, розширення механізмів участі, зміцнення парламентського та громадського контролю, розвиток комунікаційної політики органів влади.

Ключові слова: публічність, публічне управління, органи публічної влади, публічна політика, механізм реалізації публічності,

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРИНЦИПУ ПУБЛІЧНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	10
1.1. Науково-теоретичні засади принципу публічності в діяльності органів публічної влади	10
1.2. Нормативно-правове забезпечення реалізації принципу публічності в Україні	21
1.3. Механізми забезпечення публічності в діяльності органів влади	26
Висновок до розділу 1	33
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ПУБЛІЧНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ	36
2.1. Організаційно-інституційні засади реалізації принципу публічності	36
2.2. Практика реалізації принципу публічності: відкритість, доступ до інформації та участь громадян	42
2.3. Проблеми та обмеження реалізації принципу публічності	47
Висновок до розділу 2	53
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ПУБЛІЧНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	55
3.1. Нормативно-правові напрями удосконалення публічності	55
3.2. Інституційні та цифрові механізми посилення публічності	61
3.3. Підвищення участі громадян і підзвітності органів влади	68
Висновок до розділу 3	75
ВИСНОВКИ	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	80

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах трансформації державного управління принцип публічності набуває особливого значення, оскільки виступає фундаментальною умовою ефективного функціонування демократичної держави. Відкритість діяльності органів влади, прозорість прийняття рішень та участь громадян у формуванні політики є ключовими характеристиками демократичного врядування, без яких неможливо забезпечити легітимність влади, довіру суспільства та стійкість державних інституцій. Для України, яка проходить шлях глибоких політичних, економічних та інституційних реформ, принцип публічності є не лише нормою демократичного управління, а й актуальною практичною необхідністю.

Актуальність теми зумовлена кількома групами чинників. По-перше, процеси євроінтеграції визначають впровадження Україною європейських стандартів відкритості, підзвітності та участі громадян відповідно до принципів «good governance». Європейська хартія місцевого самоврядування, рекомендації Ради Європи та вимоги Угоди про асоціацію передбачають формування прозорої системи публічного управління, що робить дослідження механізмів публічності надзвичайно актуальним.

По-друге, у контексті децентралізаційної реформи, яка суттєво змінила архітектуру публічної влади в Україні, виникла потреба у нових підходах до забезпечення відкритості та підзвітності на місцевому рівні. Територіальні громади отримали значно ширші повноваження та фінансові ресурси, що з одного боку посилює їхню автономію, а з іншого — поставило перед ними вимогу забезпечити ефективні механізми публічності та громадського контролю.

По-третє, цифровізація державного управління кардинально змінила способи взаємодії влади з громадянами. Запровадження відкритих даних, електронного урядування, систем ProZorro, «Дія», електронних консультацій та онлайн-трансляцій засідань органів влади розширило можливості реалізації

принципу публічності, але водночас загострило питання інформаційної безпеки, цифрової нерівності, достовірності даних і персональних прав громадян.

По-четверте, воєнний стан та виклики, спричинені повномасштабною агресією РФ, створили нові умови функціонування публічної влади, у яких виникає необхідність балансувати між відкритістю та безпекою. Частина інформації була обмежена, що підняло проблему пошуку оптимальної моделі публічності в умовах національної безпеки, а отже, потребує наукового осмислення.

По-п'яте, суспільний запит на прозорість влади, боротьбу з корупцією, ефективність використання бюджетних ресурсів і реальну участь громадян у формуванні державної політики постійно зростає. Недовіра до інституцій, сформована історичними та політичними чинниками, робить публічність одним із ключових елементів формування демократичної політичної культури.

Таким чином, актуальність дослідження реалізації принципу публічності в діяльності органів публічної влади визначається поєднанням теоретичних, правових та практичних чинників, серед яких — необхідність формування відкритої системи врядування, підвищення довіри до державних інституцій, розвиток громадянської участі та удосконалення інструментів демократичного контролю. Практична значущість теми підсилюється тим, що ефективна реалізація принципу публічності безпосередньо впливає на якість публічних послуг, прозорість бюджетних процесів, зниження корупційних ризиків та забезпечення сталого розвитку територіальних громад. Тому комплексне дослідження цієї проблематики є своєчасним і необхідним для сучасної України.

Метою дослідження є суспільні відносини, що виникають у процесі функціонування органів публічної влади в Україні.

Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання таких завдань:

розкрити теоретико-правову сутність принципу публічності та його місце в системі принципів публічного управління;

проаналізувати нормативно-правові засади реалізації принципу публічності в діяльності органів публічної влади України;

охарактеризувати основні інструменти забезпечення публічності (відкриті дані, доступ до публічної інформації, публічні звіти, громадські слухання, електронна демократія тощо);

оцінити сучасний стан реалізації принципу публічності на прикладі обраної групи органів публічної влади (центральных / місцевих);

виявити ключові проблеми та обмеження публічності (правові, організаційні, інституційні, інформаційні);

запропонувати напрями вдосконалення механізмів реалізації принципу публічності в діяльності органів публічної влади з урахуванням європейських стандартів.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають у процесі функціонування органів публічної влади в Україні.

Предмет дослідження – механізми, інструменти та практики реалізації принципу публічності в діяльності органів публічної влади (законодавчі, інституційні, організаційні, інформаційно-комунікаційні).

Інформаційну базу дослідження становить сукупність нормативно-правових актів України (Конституція України; Закони «Про доступ до публічної інформації», «Про інформацію», «Про місцеве самоврядування», «Про адміністративні послуги»; постанови Кабінету Міністрів), міжнародних документів (Європейська хартія місцевого самоврядування, рекомендації Ради Європи та OECD щодо good governance), а також наукових праць вітчизняних і зарубіжних дослідників з питань публічного управління, відкритого врядування та громадської участі. Статистичну основу сформували дані офіційних порталів відкритих даних (data.gov.ua), системи ProZorro, платформи «Є-Data», цифрових сервісів «Дія», звіти Рахункової палати, НАЗК, НАБУ та Держаудитслужби. Емпіричну інформацію отримано з

аналізу практик органів влади міст Києва, Львова, Вінниці та інших громад, що оприлюднюють рішення, бюджети, результати публічних консультацій і статистику участі громадян. Додатковими джерелами стали офіційні вебсайти органів влади, аналітичні звіти міжнародних організацій, публікації у наукових базах Google Scholar і ResearchGate.

Структура магістерської роботи. Логіка проведеного дослідження зумовила структуру роботи: вступ, три розділи (сім підрозділів), висновки, загальний обсяг яких складає 85 сторінок. У роботі вміщено 5 рисунка та 1 таблицю. Список використаних джерел містить 55 найменувань, у тому числі 5 іноземною мовою.